

Інвестиції постуили с 126 стран мира. В десятку основных стран-инвесторов, на которые приходится свыше 81% общего объема прямых инвестиций, входят: Кипр - \$9079,2 млн., Германия - \$6618,6 млн., Нидерланды - \$3929,0 млн., РФ - \$2877,2 млн., Австрия - \$2591,1 млн., Соединенное Королевство - \$2228,1 млн., Франция - \$1708,9 млн., Виргинские Острова, Британские - \$1333,9 млн., Швеция - \$1298,6 млн. и США - \$1214,6 млн. [4].

Как мы видим и в настоящее время ситуация особо не поменяла свой характер. На фоне всех инвестиционных вложений, мы можем наблюдать тот факт, что очень мало внимания уделяется перспективе привлечения средств на реализацию общественно значимых проектов – обновление транспортной инфраструктуры и коммунального хозяйства.

В целом позитивная тенденция притока прямых иностранных инвестиций в ряде случаев обернулась для Украины не импортом реального капитала и обновлением устаревших фондов, а изнашиванием национальных ресурсов и производственного потенциала.

Из всего вышесказанного можно сделать вывод, что инвесторов интересуют, прежде всего, в Украине сырьё, металл, уголь, продукты химической промышленности и т.д. Другими словами внимание иностранцев привлекает возможность упрощённого, дешевого доступа к украинским сырьевым рынкам, научно-технологической базы и квалифицированной рабочей силе.

В целом, позитивная тенденция притока прямых иностранных инвестиций в ряде случаев обернулась для Украины не импортом реального капитала и обновлением устаревших фондов, а изнашиванием национальных ресурсов и производственного потенциала.

Выводы и дальнейшие исследования в данном направлении. Как и раньше, главными препятствиями для вложения денег в украинскую экономику иностранцы называют высокий уровень коррупции, косвенное субсидирование, а также слабую законодательную защищенность прав собственности. Поэтому совершенствование системы и принципов правового регулирования иностранного инвестирования является решающим фактором оживления привлечения капитала нерезидентов.

Привлечение инвестиций – это всё же привлечение иностранного капитала в развитие тех или иных сфер экономики. Для того, что бы происходило развитие инвестиционной политики Украины необходимо применить три важных направления: прозрачность, что предусматривает собой уничтожение коррупции, открытость и доступность информации; простота – лёгкость регистрации, открытия и ведения бизнеса; прогнозируемость – лёгкость в расчете риска и получение ожидаемых доходов инвестиционного проекта.

Источники и литература:

1. Пересада А. А. Інвестування / А. А. Пересада. – К. : КНЕУ, 2004. – 250 с.
2. Дегтярьова О. В. Вплив прямих іноземних інвестицій на експорт в Україні / О. В. Дегтярьова // ЕПФ. – 2010. – № 2. – С. 17-21.
3. Закон України про інвестиційну діяльність : від 18.09.1991 № 1560-ХІІ за станом на 12 жовт. 2010 р. / Верховна Рада України. – Документ 1560-12
4. Державний комітет статистики України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Інвестиції в Україну скоротились на третью : [Електронний ресурс] / Інформаційне агентство – новості-2010. – Режим доступу : <http://news.liga.net/news/N1023248.html>

Березіна Л.М.

УДК 338.43:631.15:631.6.02

РОЗВИТОК ВЗАЄМОВІДНОСИН ПІДПРИЄМСТВ АПК ТА АГРАРНІ ПРОБЛЕМИ

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Нині в Україні спостерігається різке зменшення результативності функціонування агропромислового комплексу.

Умови існування та стан взаємовідносин підприємств АПК сприяють загостренню проблем ощадливого використання природних ресурсів. Це призводить до погіршення якості довкілля, зниження ефективності відтворювального і відновлюваного потенціалу підприємств АПК, постійно збільшуються обсяги викидів забруднюючих та шкідливих речовин, відходів господарської діяльності.

Гальмується розвиток ефективних взаємовідносин підприємств АПК і через відсутність державних пріоритетів щодо розвитку галузей, які входять до його складу. Розв'язання проблеми опрацювання механізмів розвитку взаємовідносин підприємств усіх сфер АПК потребує фундаментальних наукових досліджень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми трансформації аграрного сектору України, усіх структурних елементів АПК досліджували багато науковців, серед яких Амбросов В.Я., Березін О.В., Богачов В.І., Гайдуцький П.І., Гончаров В.М., Дорофієнко В.В., Дацій О.І., Ткаченко В.Г., Федоров М.М., Ходаківський Є.І. та ін.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на існування чисельних публікацій з зазначених проблем, залишаються недостатньо висвітленими та малодослідженими такі аспекти функціонування АПК, як формування його ефективної інфраструктури, розвиток господарських

відносин між підприємствами з виробництва, транспортування, зберігання, переробки та реалізації сільськогосподарської продукції й сировини, законодавчо-нормативного забезпечення тощо.

Формулювання цілей статті. Цілями статті є розкриття існуючих проблем у головній сфері АПК – аграрному виробництві та визначення їх впливу на розвиток взаємовідносин між суб'єктами комплексу.

Виклад основного матеріалу. Свідоме формування ефективних механізмів регулювання розвитку підприємств АПК з метою забезпечення національного продовольчого ринку переважно власними товарними ресурсами з урахуванням різноманітних чинників впливу на досліджувані процеси та явища визначає об'єктивну необхідність наукового обґрунтування напрямів удосконалення взаємовідносин підприємств АПК та прискорення практичного впровадження отриманих результатів у їх господарську діяльність.

Триває подальше значне переважання на агропродовольчому ринку сільськогосподарської сировини та готових продовольчих ресурсів, що вироблені суб'єктами господарювання за межами України. Отже, держава опинилася у значній залежності від імпорту багатьох видів сировини сільськогосподарського походження та готових продуктів харчування, що зумовлює загрозу для продовольчої безпеки України.

З макроекономічних позицій спостерігається тенденція до зменшення продуктивності агропромислового комплексу. Виробництво значної кількості сільськогосподарської сировини скоротилося нижче багаторічних показників.

Значно зменшився рівень утилізації відходів сільськогосподарського виробництва, якість багатьох сільськогосподарських продуктів не відповідає вимогам навіть національних стандартів, що надзвичайно небезпечно для іміджу України, яка нині є членом СОТ. Техніко-технологічна база у сфері як аграрного виробництва, так і пов'язаних з ним галузей, задіяних щодо переробки аграрної сировини, отримання готових до споживання продуктів харчування, їх зберігання та реалізації, значною мірою є застарілою. Рівень реконструкції та модернізації відповідних підприємств низький [1, с. 285-293]. Усе це негативно впливає на оптимізацію механізмів формування ефективних взаємовідносин між суб'єктами агропромислового комплексу України.

До мікроекономічних належать проблеми земельних відносин, неплатоспроможності сільськогосподарських товаровиробників, фінансової кризи аграрного сектору та низка інших.

Між згаданими проблемами існує щільний взаємозв'язок. Так, зовнішньоекономічні проблеми безпосереднім чином впливають на формування і подальший розвиток як регіональних, так і національного продовольчих ринків. Такі проблеми визначають як зовнішньоекономічні зв'язки між підприємствами агропромислового комплексу різних країн, так і необхідність формування ефективних механізмів взаємовідносин між підприємствами національного АПК.

Для підприємств АПК країни членство у СОТ зумовлює зростання конкуренції з імпортерами продовольства.

Бюджетні проблеми аграрного виробництва є важливою складовою формування ефективних організаційно-економічних взаємовідносин підприємств агропромислового комплексу і полягають в оптимізації рівня та структури бюджетної підтримки АПК. Разом з тим, ми схилилися до думки, що бюджетне фінансування доцільно застосовувати лише як коригуючий важіль тих ринкових процесів, які не здатні забезпечити підприємства АПК власними силами. Ефективність бюджетної підтримки агропромислового комплексу має оцінюватися за тими результатами, які створюються конкретним державним заходом.

Податкові проблеми також значно впливають на формування ефективних механізмів взаємовідносин підприємств АПК. Радикальні зміни, що сьогодні відбуваються у податковій політиці України мають стимулювати та активізувати підприємницьку діяльність як в аграрній сфері, так і в інших сферах АПК.

Кредитно-грошові відносини впливають на розвиток взаємовідносин підприємств АПК, оскільки результативність функціонування комплексу значною мірою залежить від доступності кредитних ресурсів для здійснення суб'єктами господарювання власної діяльності.

Земельні проблеми пов'язані з переходом земель до ефективного власника та формуванням земельного ринку, а їх вирішення забезпечує розвиток регіональних продовольчих ринків, які, у свою чергу, сприяють подальшому розвитку взаємовідносин підприємств АПК. При цьому активізуються грошові потоки, а землі сільськогосподарського призначення виступають перш за все як виробничий ресурс учасників взаємовідносин суб'єктів АПК. Економічна ефективність господарської діяльності усіх складових елементів агропромислового комплексу безпосередньо впливає на формування між ними сталих відносин.

Надзвичайно актуальними нині є екологічні проблеми функціонування підприємств АПК. Особливу небезпеку для територій являють стоки речовин від тваринницьких комплексів та птахоферм, за рахунок чого втрачається родючий шар ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення складають понад 1 млн. т на рік. Розв'язання екологічних проблем – завдання складне, багатоаспектне, включає необхідність екологічної освіти користувачів-суб'єктів АПК, зростання громадської самосвідомості, удосконалення виробничих технологій (технологій природокористування) тощо [2, с. 241-247].

Вирішення проблем природокористування в основному забезпечувалося через політику загальнодержавного рівня – опрацювання відповідних стратегій, створення юридичного поля, формування адекватної інфраструктури. Нині практика господарської діяльності суб'єктів АПК переконує, що найбільш дієвим у вирішенні екологічних проблем природокористування є регіональний рівень.

Орієнтація на безвідходні технології та замкнені виробничі цикли, використання енергетики безпосередньо самих природних процесів, екологізація виробництва мають стати складовою частиною у концепції формування ефективних механізмів взаємовідносин суб'єктів агропромислового комплексу.

Зазначена концепція зумовлює формування природокористування як системи заходів, спрямованих на раціональне використання природно-технологічного потенціалу з метою подальшого розвитку механізмів взаємовідносин підприємств АПК, попередження забруднення атмосфери, очищення стічних вод, утилізації відходів сільськогосподарського виробництва та переробної промисловості, де основними компонентами виступають: ресурсоспоживання; перетворення природного потенціалу (меліорація сільськогосподарських угідь); відтворення природного потенціалу (наприклад, риборозведення); охорона природного потенціалу; система менеджменту, інформаційне забезпечення та моніторинг відповідних тенденцій.

Отже, природокористування в сфері агропромислового комплексу відбиває якість навколишнього середовища, а механізм взаємодії між його суб'єктами утворює суспільно-еколого-економічний комплекс.

Формування ефективних механізмів взаємовідносин підприємств АПК дозволяє повніше інтегрувати усі зв'язки операторів ринку у регіональному, державному й міждержавному аспектах, охоплює усю систему внутрішньо-, міжрегіональних та міждержавних зв'язків і пропорцій процесу розширеного відтворення.

Ефективне функціонування агропромислового комплексу вимагає розбудови багатокладного виробництва на основі поєднання різноманітних форм та методів господарювання, що стане підґрунтям забезпечення надійної продовольчої безпеки країни [3, с. 15-16].

Важливою нам видається роль системи споживчої кооперації України у формуванні взаємозв'язків підприємств АПК, яка, об'єднуючи реальних власників, зацікавлена у формуванні та ефективному функціонуванні національного продовольчого ринку через посилення функцій заготівельно-переробного комплексу на основі прямих зв'язків з підприємствами переробної сфери АПК, що готові прийняти від системи споживчої кооперації хутро, шкіряну та вторинну сировину тощо, залучати товарні ресурси фермерських господарств та господарств населення, підвищення ефективності функціонування власних переробних підприємств та підприємств ресторанного господарства.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, розбудова механізмів ефективних взаємозв'язків підприємств АПК можлива через вирішення низки проблем аграрного сектору як основної системоутворюючої ланки АПК. Перспективні подальші дослідження у цьому напрямку мають охопити такі питання, як соціальний розвиток сільських поселень, створення додаткових робочих місць через розширення обсягів переробки сільськогосподарської продукції в місцях її безпосереднього виробництва тощо.

Джерела та література:

1. Гончаров В. М. Організація системи формування механізму інноваційного забезпечення економічної безпеки конкурентоздатного підприємства : монографія / В. М. Гончаров, Д. В. Солоха, В. Ю. Припотень, Я. В. Васьковська. – Донецьк : СПД Купріянов В. С., 2010. – 416 с.
2. Зинева И. И. Экологические аспекты трансформации сельскохозяйственного производства / И. И. Зинева // Социально-экономические проблемы инновационного развития : материалы I Междунар. науч.-практ. конф. 22-23 апр. 2010 г. : ч. 1. – Воронеж : Гос.технол. академия, 2010. – С. 241-247.
3. Матеріали Дванадцятих річних зборів Всеукраїнського конгресу вчених економістів аграрників від 25-26 лютого 2010 року. – К. : ННЦ "Інститут аграрної економіки", 2010. – С. 15-16.

Бридко О.В.

УДК 001.57:338.984

ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ЯК СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ РЕКРЕАЦІЙНОГО БІЗНЕСУ

Актуальність роботи. Інвестування проектів рекреаційного бізнесу є найбільш перспективним, і за минулі роки проекти фінансування санаторно-курортної галузі показали найбільшу віддачу інвестицій, разом з інвестиціями в промисловість і сільське господарство.

Нині на території України підприємства курортно-рекреаційної сфери стикаються з великими труднощами у своїй діяльності, що простежується за результатами їх господарської діяльності: низькі коефіцієнти рентабельності продукції, наявність збитків і значного рівня собівартості продукції та ін.

Одним з шляхів виходу з цієї ситуації слід вважати використання різного роду економіко-математичних моделей в плануванні діяльності господарюючого суб'єкта.

Метою статті є дослідження можливості підвищення ефективності діяльності суб'єктів рекреаційної сфери за допомогою використання економіко-математичних моделей в процесах планування і управління діяльності суб'єкта господарювання.

Ця мета буде розкрита шляхом вирішення наступних завдань :

1. Аналізу існуючих моделей щодо оптимізації діяльності рекреаційних суб'єктів в роботах сучасних вчених.

2. Внесення своїх допущень і доповнень в існуючу виробничу модель санаторію, що дозволить підвищити ефективність діяльності суб'єкта господарювання за рахунок оптимізації спектру послуг і номерного фонду суб'єкта рекреаційного бізнесу.

Питаннями оптимізації управління та планування діяльності суб'єктів рекреаційного бізнесу займалися багато сучасних учених (наприклад,), які в своїх роботах підкреслювали необхідність пошуку оптимального співвідношення усіх сфер і складових рекреаційного бізнесу [2, 3].